

Motion

1975/76: 540

av herr Johansson i Malmö m. fl.

om förläggning av en ny kammarrätt till Malmö

I årets budgetproposition föreslås en utbyggnad av kammarrättsorganisationen. En ny kammarrätt med två avdelningar föreslås inrättad i Jönköping. Till stöd för valet av Jönköping anföres domstolsadministrativa och lokaliseringspolitiska skäl. I propositionen har de lokaliseringspolitiska motiven inte närmare angivits och kan därför inte bemötas i föreliggande motion. De domstolsadministrativa skälen har redovisats utförligare och skulle enligt departementschefen tala för att en ny kammarrätt lokaliseras till Jönköping. Mot detta kan emellertid en rad invändningar göras. I det följande anges några av dem.

Den föreslagna domkretsen omfattar Örebro, Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län. I såväl Örebro som Östergötlands län är befolkningscentra belägna närmare Stockholm än Jönköping. Från kommunikationssynpunkt är förbindelserna till Stockholm dessutom avsevärt bättre. Från centralorten i Jönköpings län till kammarrätten i Göteborg är avståndet ca 15 mil. Denna sträcka skall jämföras med de betydligt längre avstånden mellan Göteborg och befolkningscentra i de sydligaste länen, Malmöhus, Kristianstads respektive Karlskrona. Befolkningen i dessa centralorter kommer ju även efter det att en ny kammarrätt har inrättats i Jönköping att ha minst 25 mil till sin förvaltningsrättsliga besvärdomstol. För befolkningen i Kalmar län innebär en kammarrätt i Jönköping en viss förbättring i förhållande till nuvarande ordning. Denna omständighet kan emellertid inte tillmätas alltför stor betydelse vid valet av kansliort. Jämfört med att lägga kammarrätten i Malmö utgör dessutom Jönköpingsalternativet varken från geografisk eller från kommunikationssynpunkt någon fördel.

Det har framhållits att det för starten och uppbyggnaden av en ny domstol är en fördel om domstolsverket finns på orten. Uppbyggnaden av en kammarrätt av den storlek som föreslagits torde dock inte ta alltför lång tid i anspråk. Endast under detta skede kan någon vikt läggas vid ett nära samarbete mellan domstolsverket och kammarrätten. Därefter torde den annorlunda verksamhet som bedrivs vid kammarrätt medföra att behovet av samarbete mellan domstolen och verket minskar. Fördelen av att domstolsverket är beläget i Jönköping är således i detta avseende av mycket temporär natur. Dessutom torde behovet väl kunna tillgodoses i annan form än genom personliga besök på kammarrätten av tjänstemän vid domstolsverket.

Även de skäl som åberopats i fråga om domstolsverkets egna kontakter med den förvaltningsprocessuella verksamheten saknar större betydelse.

Verksamheten vid domstolsverket respektive en kammarrätt är av så olika karaktär att något större utbyte knappast kan förekomma. I den mån behov av kontakter skulle föreligga bör detta kunna tillgodoses även om kammarrätten inte är belägen på orten.

I fortsättningen kommer vi att ange några tungt vägande skäl som talar för att en fjärde kammarrätt lokaliseras till Malmö.

Ungefär 46 % av landets befolkning är bosatta inom kammarrättens i Göteborg domkrets. 30 % av befolkningen inom denna domkrets bor i Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län. Fördelningen av antalet mål på dessa län torde ha samma proportion. Tyngdpunkten i kammarrättens verksamhet är förlagd till Göteborgs och Malmöregionen. Mer än 30 % av de som bor inom kammarrätten i Göteborgs domkrets har närmare till Malmö än till nuvarande kansliort. Detta förhållande kvarstår även om en ny kammarrätt inrättas i Jönköping.

Vid valet av kansliort bör den rättssökande allmänhetens intresse av närhet till domstolen tillmätas avgörande vikt. Domstolen bör ligga "mitt i byn". Detta krav framstår som särskilt angeläget i fråga om förvaltningsrättsliga domstolar, som ju är satta att tjäna den breda allmänheten. I allt fler av de mål som handläggs vid dessa domstolar vill klaganden utnyttja sin rätt att personligen inställa sig inför domstolen och muntligen lägga fram sina synpunkter. I vissa av målen t. ex. socialmålen, är den muntliga förhandlingsformen regel. I andra mål, t. ex. byggnadsmålen, måste domstolen ofta företa syn på platsen för att kunna göra en allsidig bedömning av sakfrågan.

Malmö är centralort för de tätbefolkade sydliga länen och har goda kommunikationer med närliggande städer och landsbygden. Även domstolsadministrativa skäl talar med styrka för lokalisering av en ny kammarrätt till Malmö. Möjligheterna att rekrytera personal från hovrätten över Skåne och Blekinge samt från länsstyrelsen och tingsrätten bör därvid särskilt framhållas. Sedan flera år pågår kontinuerligt utbyte av fiskaler och assessorer mellan kammarrätten i Göteborg och hovrätten. Vid den planerade utbyggnaden av hovrätten kan vidare lokaler avsättas för kammarrättens behov. En sådan samordning torde medföra fördelar från administrativ synpunkt. Nämnas bör också närheten till universitetet i Lund. De kontakter som bör kunna etableras med juridiska fakulteten bör väl främja den dömande verksamheten vid kammarrätten och stimulera juris kandidater att ägna sig åt förvaltningsrättslig verksamhet.

Nödvändiga förutsättningar vid inrättandet av en ny kammarrätt är att underlag finns för dess verksamhet och att domstolen kan besättas av domare med erfarenhet från kammarrättstjänstgöring. Båda dessa villkor kan uppfyllas väl i fråga om Malmö.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen beslutar

1. att en ny kammarrätt bestående av två avdelningar inrättas i Malmö, samt
2. att domkretsen för denna utgörs av Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län.

Stockholm den 21 januari 1976

KURT OVE JOHANSSON (s)

i Malmö

ANNA-GRETA SKANTZ (s)

JOHN JOHNSON (s)

i Blentarp

INGALILL EKHOLM-FRANK (s)

HANS JÖNSSON (s)

i Arlöv

